

Izbaja
10. in 25. dne
vsakega meseca.

Stoji za
celo leto 3 gld. —
pol leta 1 „ 60
četrt „ — „ 80
Posamezne štev.
15 kr.

Oznaniła
ikrat natisnena
od vrste 15 kr.

Naročnina,
znanila in reklamacije
pošiljajo se
upravnistvu
v Maribor.

Odpriše rekla-
macije so
poštne proste.

POPOTNIK.

Glasiło

„Zaveze slovenskih učiteljskih društev“.

Izdajatelj in urednik:

M. J. Nerat, nadučitelj.

Spisi in dopisi
pošiljajo se
uredništvu
v Maribor,
Reiserstrasse 8.

Pisem,
na katera se želi
odgovor,
naj se prdene
primerna poštna
znamka.

Na anonimne do-
pise se neoziramo.

Nefrankovana pisma,
se ne sprejemajo.

Rokopisi
in na
ocene prelane knjige
se ne vračajo.

Cesarjeva zahvala.

Potom c. kr. okrajnega glavarstva v Celju je došla od Najvišjega mesta učiteljskemu društvu za celjski in laški okraj ta-le zahvala:

Seine k. und k. Apostolische Majestät haben für das an Allerhöchst Denselben von der IX. Hauptversammlung des Bundes der slovenischen und kroatischen Lehrerschaft am 5. d. M. aus Cilli gerichtete Huldigungstelegramm den Allerhöchsten Dank allergnädigst auszusprechen geruht.

Hievon wird der Lehrerverein als Veranstalter der Hauptversammlung infolge Erlasses des k. k. Statthaltereipräsidiiums vom 10. August 1897, Z. 2612/präs. in Kenntnis gesetzt.

K. k. Bezirkshauptmannschaft Cilli, den 16. August 1897.

Attems.

IX. skupščina „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ dne 4. in 5. avgusta meseca v Celju.

II.

Sekeija pri tem shodu „Zaveze“ žal ni zborovala nobena.

Ob 8. uri zvečer 4. dne avgusta vršil se je „koncert s plesom“ v veliki dvorani „Narodnega doma“.

Udeležba je bila ogromna. Koncerta udeležilo se je mnogo odličnih celjskih rodoljubov, počastil nas je tudi gospod okrajni glavar. Vse točke izvajale so se z ono natančnostjo, koja je le mogoča pri sodelovanju tako izvežbanih pevk in peycev. Koncert bi se gotovo veličastneje izvršil, da nam niso odrekle razne bližnje in daljne vojaške godbe svojega sodelovanja, baje iz „političnih ozirov“ napram celjskim pristnogrmanom. Da bi omenjali in na drobno ocenjevali točko za točko, to ni naša naloga, omenjamo le, da nas je prav iznenadil s svojim mojstersko dovršenim goslanjem gospod F. Serajnik. To je umetnik in zgrešil je svoj poklic. Da je gospica Osana s svojim ljubkim deklamovanjem zadovoljila vse udeležnike, to se tako razume.

Zadnja točka morala je odpasti, ker se je slavno c. kr. okrajno glavarstvo v Celju spodtikalo ob pesni „Ilirija oživljena“. — Šmarska godba svirala je neumorno do ranega jutra vsem čestilkam in čestilcem boginje plesa.

Glavni zbor.

Po dokončani sv. maši ob 8. uri v četrtek dne 5. avgusta pričel se je točno ob 9. uri glavni zbor v posojilnični posvetovalni dvorani „Narodnega doma“. Gospod pred-

sednik pozdravi najprej vse udeležence, posebno pa vrlega zastopnika hrvaškega učiteljstva Maksa Juršiča, ravnatelja v Križevcih, dež. odbornika Goriške gosp. dr. Tumo, cesarskega svetovalca gosp. F. Vodopivec, gosp. ravnatelja Schreiner-ja in okrajne šolske nadzornike, med kojimi smo opazili le jednega iz probujene Kranjske, in vrle zastopnike štajerskega duhovništva.

Dotični njegov govor glasil se je tako-le:

Slavni zbor!

Gotovo ni malenkostna zadeva, ki je zbrala danes toliko slovenskega in hrvaškega učiteljstva v tem široznanem mestecu ob bregovih bistre Savinje. Privabila nas je vse tu sem v probujeno Štajersko volilna zvezda, katera pripelje naš ljubljeni narod k pravi omiki, k večji samozavesti, k jekleni značajnosti in tako k lepši bodočnosti — ta zvezda je: dobro urejeno slovensko šolstvo na narodni podlagi, ta zvezda je svobodno, gmotno dobro podprto učiteljstvo.

Zbrali smo se, da se v združenem zborovanju, v prijateljskem razgovoru posvetujemo, razpravljamo in sklepamo, kar ima biti v korist in blaginjo naši zvezdi — in ljudskemu učiteljstvu.

Našo zvezdo pa otemneva dvojni oblak: jeden se vzdiguje nad našim obzorom, drugi silnejši privihrava tam od severnih nebotičnih gor.

Da, zelo resni so postali časi za ljudsko šolstvo in prostost učiteljskega stanu: v nevarnosti je ljudska omika. V takih hudih časih mora biti učiteljstvo edino in pripravljeno potegniti se z vso silo in odločnostjo za dobro stvar. Ne ustrašimo se nikakih ovir in zaprek, temveč bodimo možje, ki se popolnoma zavedamo velikega pomena svojega stanu pa tudi svojih velikih dolžnosti. Pokažimo svetu, da slovensko učiteljstvo ume duh svojega časa s tem, da neprestano napredujemo ter da od svojih načel nikdar ne odjenjamo.

Pokažimo danes tu v starodavnem Celju, da stoji „Zaveza“, v kateri je združenih 31 okrajnih učiteljskih društev z blizu 1900 člani, nepremakljivo na temelju državnega šolskega zakona z leta 1869. na narodni podlagi, pokažimo, da imajo in bodo imeli oni, ki v resnici ljubijo našo mogočno Avstrijo in našo mило slovensko domovino in pričakujejo njuno srečo in blaginjo le od prave ljudske omike in izobrazbe, v slovenskem učiteljstvu vsikdar neupogljivo podporo.

V tem duhu pozdravljam najprisrčneje vse gospode tovariše in gospice tovarišice, ki ste se brali tu v lepem savinjskem mestecu k glavni zavezini skupščini iz tužne Istre, solčne Goriške, sosedne Kranjske in zelene Štajerske!

Kjerkoli pa se snide slovensko učiteljstvo, spominja se s hvaležnim srcem ustanovnika ljudskega šolstva, ustvaritelja našega stanu, viteškega našega cesarja Franca Jožefa I., kateremu z iskreno srčno željo: „Bog ga ohrani, Bog ga obvari našej ljubi domovini še mnoga leta“ zakličimo: Slava! slava! slava!

Pozdravim še nadalje vse blage in drage goste, ki so nas blagovolili počastiti s svojo precenjeno navzočnostjo, kar nam je dokaz njihove naklonjenosti, kakor tudi živoga zanimanja za naše šolstvo. Vabim slavni zbor, da tudi njim zakličimo prisrčni „živili!“

Preden se preide na dnevni red, sklene zbor, da se odpošlje pred Najvišji prestol brzojavna izjava udanosti in zvestobe do milega vladarja in vzvišene cesarske rodbine.

Kot 1. točka dnevnega vzporeda je bilo predavanje gosp. ravnatelja Schreiner-ja: Nekoliko misli o vzgojnem smotru ljudske šole. — Ker je gospod ravnatelj obljubil na občno prošnjo, da objavi svoj izborni govor, zato se ne bodemo spuščali v podrobnosti, omenimo le, da je bil govor sprejet z frenetičnim odobravanjem.

2. točka. O Ebenhoch-ovem šolskem predlogu poročal je gospod Dragotin Česnik, nadučitelj v Predosljah pri Kranju.*) Vnela se je o tem predmetu dolgotrajna in prav živahna debata, v kojoj so posegli tudi nenučitelji. Ker je stvar važna, zato naj omenjamo nekoliko bolj podrobno.

Dež. odbornik dr. Tuma je mnenja, da bi učitelji bili veliko na boljsem, ko bi dež. odbor imel več upliva pri dež. šolskih svétih, kakor do sedaj. Kajti v deželnem šolskem svétu so većinoma možje, koje je vlada doposlala in so kolikor toliko vezani nanjo. Mej tem je pa deželni odbor kolikor toliko samostalneji, ker tukaj je imuniteta dotičnega poslanca v poštev jemati. Torej je on pač mnenja, da bi bilo na vsak način bolje, ko bi deželni odbor imel več upliva pri raznih šolskih oblastnijah.

Gosp. Strelec slika, kako bi se potem godilo slovenskemu učiteljstvu, ko bi se izvel povsod Ebenhoch-ov predlog.

Gosp. Knaflič odgovarja na dr. Tume opazke, ter dostavlja, da bi pač bolje bilo v istini, ko bi povsod bilo tako, kakor je na Goriškem in gosp. doktor je pač govoril jedino le v lokalnem oziru.

Gosp. Strmšek meni, da se ne bode stvar napačno razumela, da učitelji niso nikakor hoteli z razgovorom o tem predmetu koga osebno napadati, temveč le v toliko razjasniti svoje stališče, da se s tem branimo, da nečemo več hlapčevati.

Oglasi se gosp. kaplan Kržišnik ter omenja, da se je on vedno z vsem učiteljstvom, kjerkoli je služboval, povsod prav dobro razumel. Šolo, kakoršno so zahtevali škofje in potem Ebenhoch in drugi, zahtevamo le za one kraje, kjer imajo premoč židje, oziroma socijalni demokrati, kjer poučujejo učitelji drugoverci učence krščanskega veroizpovedanja. A za naše kraje je pa Ebenhoch-ov predlog za nič. Da bi kje na Slovenskem kak učitelj deloval v šoli zoper vero, to mi ni znano, in tudi ne verjamem, dokler se mi ne dokaže. (Klici: Saj tudi ne sme!) Prav rado se govori in kriči, da je sedanja šola vzrok demoralizacije med mladino, a to ni istina, temveč jedino le domača vzgoja. Listi, kakor „Slovenec“ in drugi slični pišejo vedno, da se morejo šolske postave prenarediti, a kako naj se prenaredé, tega pa ne razloži nihče. In ravno vsled tega to nesporazumljenje. (Viharno odobravanje in ploskanje.) Šola in učitelj morata biti svobodna, kajti le svoboden učitelj mora biti učitelj v pravem pomenu besede. Brez svobode pa si jaz sploh ne morem misliti nobenega vspešnega dela. To je moje in mojih tovarišev mnenje. Spregovorimo vsaj resno besedo, vsaj smo vsi ljudje. Malo več jasnosti in potrpežljivosti na obeh straneh in vseh pomislekov bode konec. Ali če bodemo vedno prenapeti, škodovali si bodemo sami, vam, a največjo škodo trpel bode narod. Delujmo javno na to, da se izgubé ti pomisleki, in s tem utrdimo ljubezen v narodu. (Odobravanje.)

Gosp. Ravnikar, Mokronog, prosi gosp. predgovornika, da naj prične s somišljeniki vplivati v tem smislu na „Slovenca“ in sorodne liste, kar bode gotovo obilo sadu obrodilo.

Gosp. ravnatelj Sehreiner omenja tudi, da bi le jedino v takih krajih bilo mogoče se sprijazniti z nazori gosp. Tume, kakor je Goriška. Ako se pa na Štajerskem uvede to, potem bodemo pa dosti slabše, kakor na Koroškem, in kmalu bi morali zaklicati: Morituri vos salutant! Vsi učitelji mi bodejo pritrdili, da mi nečemo nikakega boja, da se ga bojimo, da je želja vsakega rodoljuba, da delujeta učitelj in duhovnik skupno, to pa posebno pri nas, kajti drugače se zna dopolniti pregovor: kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima.

Gosp. Tuma želi, da se stvar tako tolmači, da ni to nikaka identifikacija Ebenhocha s duhovstvom sploh, to pa zato, da se ne poojstri še bolj dosedanji boj.

*) Oba govora podamo čast. „Popotnik“-ovim bralcem doslovno.

Gosp. poročevalec povdarja vnovič, da ta predlog ni smatrati jednakim s slovenskim duhovstvom, temveč, da je on hotel jedino le označiti stališče slovenskega učiteljstva napram predlogom Ebenhoča in druge.

Predlogi gosp. poročevalca se z malimi spremembami jednoglasno sprejmejo.

Kot tretje poročilo je predlog gosp. Fr. Brinarja, učitelja na Črešnjicah pri Vojniku, naj „Zaveza“ na pristojnem mestu deluje na to, da se bodo odslej nameščale kot suplenti oziroma supletinje na ljudskih šolah k večjem jedino le take osebe, ki so dovršile najmanj tri letnike učiteljišča ali vsaj pet razredov kake druge srednje šole in ki se zavežejo, da napravijo potrebne izpite do določenega obroka. Gosp. poročevalec utemeljeval je svoj predlog s tem, da nastavljanje drugačnih suplentov oziroma supletinj ponižuje ugled slovenskega učiteljstva, ker potem nerazsodno ljudstvo misli, da je za učitelja že dandanes vsaka oseba dobra. — Predlog gosp. poročevalca se ovrže kot še premalo strog ter sprejme predlog gospoda cesarskega svetovalca Fr. Vodopivca, glaseč se: „Zaveza slovenskih učiteljskih društev“ deluj na to, da se od sedaj zanaprej nastavlja kot suplenti oziroma supletinje jedino le postavno usposobljene učiteljske moči.

Koprsko učiteljsko društvo je predlagalo: „Zaveza“ naj pošlje deputacijo slovenskih učiteljev, obstoječo iz učiteljev v „Zavezih“ zastopanih dežel, povodom 50letnice vladanja Njega Veličanstva pred najvišji prestol, da izroči spomenico Njegovemu Veličanstvu.

Predlog se je z velikim navdušenjem sprejel.

Gosp. Jelenc zaključil na to glavni zbor, zahvali vse navzoče za vstrajno delovanje ter izreče še posebno zahvalo gg. poročevalcem za vestno sestavljenega poročila ter pozivlja navzoče, da i nadalje vstrajajo z istim navdušenjem pri „Zavezih“ slovenskih učiteljskih društev.

Na to se je sešla še jedenkrat delegacija, da voli upravni odbor za dobo jednega leta. Na predlog gosp. Iv. Strelca je bil z navdušenjem voljen zopet stari odbor in sicer: Predsednik: Luka Jelenc, nadučitelj v Št. Jurju pri Kranju. Predsednika namestnik I.: Kritislav Bogatec, nadučitelj v Podgradu. Predsednika namestnik II.: Anton Porekar, nadučitelj na Humu pri Ormožu. Blagajnik: Franc Luznar, učitelj v Primskovem. Tajnika: Dragotin Česnik, nadučitelj v Predosljah, Ivan Šega, učitelj v Dol. Logateu. Urednik: Miha Nerat, nadučitelj v Mariboru. Odborniki: Anton Gnus, nadučitelj v Dolu, Franc Kocbek, nadučitelj v Gornjem gradu in Anton Petriček, učitelj v Žaleu — za Štajersko; — Jakob Dimnik, učitelj v Ljubljani in Jernej Ravnikar, nadučitelj v Mokronogu — za Kranjsko; — Anton Berginec, nadučitelj v Povirju, Božo Dubrovič, nadučitelj pri Svetem Mateju in Ignacij Križman, učitelj v Gabrijah — za Primorsko.

Pri obedu, kojega se je udeležilo nad 200 oseb, smo slišali krasne napitnice. Gosp. predsednik Jelenc napil je najvišjemu zaščitniku šole, Njega Veličanstvu, na kar se je odpela cesarska pesem. Gosp. dr. Sernee je napil v imenu načelnikstva posojilnice ter nam zaklical dobro došli. Gosp. dr. Dečko v imenu okrajnega šolskega sveta za celjsko okolico, ter izrazil, da upa, da bode tudi kmalu zamogel napiti v imenu slovenskega mestnega šolskega sveta. Gosp. dr. Vrečko napije slovenskemu učiteljstvu kot idejalu združene Slovenije ter povdarja, da ni slučaj, temveč nekaka usoda, da je „Narodni dom“ odprl svoje duri prvokrat društvu, v kojem ni nikakih mejnih razlik, temveč je tesno spojeno slovensko in hrvatsko učiteljstvo. Gosp. Dragotin Hribar napija slovenskemu učiteljstvu kot vzgojitelju slovenske nade ter povdarja, da je sramotno, da ima učitelj, koji se lahko meri z vsakim stanom gledé izobrazbe, manjšo plačo, kakor navadni dninar. Gosp. predsednik „Zaveze“ zahvali krepkih besedij govornike, povdarjaje, da je slovenskemu učiteljstvu vedno kot največji in najvišji uzor njegovoga delovanja boljša bodočnost v du-

ševnem oziru. Nato so se prečitale došle brzojavke, kojih je došlo nad 30, med temi čez polovico iz Češkega.

Na veselo svidenje prihodnjo leto v Ljubljani!

Ker smo prepričani, da bodo zanimali brzojavni pozdravi vso slovensko učiteljstvo, podamo jo tukaj doslovno po uradnem originalu. Evo:

Ajdovščina. Živela Zaveza napredno svobodne šole! Zavedno učiteljstvo neustraseno naprej za našo boljšo bodočnost!

Franc Bajt, Ignacij Bajt, Medvesček, Vilhar, Možina, Šinigoj, Kavc, Perc, Josipina Štunder, Helena Škerbič, Pavlica.

Benešov. Bratrsky pozdrav! jednani vašemu všehu zdaru! *Budeč benešovska.*

Birkenberg. Necht buh sili ideu učiteljskou jež vrhol v humanitě, lasce narodu. *Zvoniček.*

Bovec. Zadržan vsled bolezni soproge kličem: Bog blagoslovi vaše delo v prospěch stanu in naroda. *Gabršček iz Gorice.*

Chrudim. Budte silni v boji pro prava jazyka a naroda proti furoru teutonskemu. *Sustr.*

Časlav. Bratrsky pozdrav od hrobu Žižkova. *Klimentič.*

Dunaj. Slava zborovalcem naše diěne „Zaveze“! *Armič, Čampa, Gorečan, Hiti, Píkl, Sadar, Stiasny.*

Kladno. Pan s Vami: požešnani boží a zdar prací učitelu bratrského naroda slovinského. Duch naš dlí u Vas.

Imenem učitelstva města Kladna: Paur.

Kobarid. Zborujočim tovarišem najprisirčnejši pozdrav pri delu za povzdigo učiteljstva in prosveto naroda!

Tolminsko učit. društvo: Rakovšček.

Kobarid. Z Vami istomisleči kličemo vam: Naprej naš procvit, naprej naš stan! Živili! *Miklavič, Rakovšček, Kokol, Urbančič, Grunter, Krajnik.*

Kočevje. Obžalujoč, da se ne more zavezine skupščine udeležiti, kliče zborovalcem slava! *Jelenc.*

Kolin. Vznešene nadšene prací vaší plneho zdaru přeje.

Učiteljska jednota Komenský v Kolíně.

Ljubljana. Uniformovani in oboroženi učitelji-vojaki pošiljajo zbranemu slovenskemu učiteljstvu kolegijalne pozdrave.

Čuk, Gorjup, Hribar, Sachs, Škulj, Gangl.

Ljubljana. Iz slovenske metropole kličejo vam učitelji-vojaki prisrčen Nazdar! *Lavtižar, Krek, Brgant, Zoré, Pirc, Šabec, Kosec, Pretnar, Juvanc, Kavčič, Tone Maslo, Primož, Pečaver.*

Lomnic popelka. Shromáženým bratřím upřimný pozdrav od hor krkonošských, posílja učiteljska jednota komenský v Lomnici. *dr. Ig. Hermann Babno.*

Nahod. Učiteljska jednota komenský v Nachodě zasíla junáckému shromážení slavanského učitelstva v Celji pozdrav necht at pobratimská láska a vzájemnost ideí sdružuje slovanský sever a jih ku státnější budoucnosti.

Karel Pleskač, předseda.

Nove Boleslavi. Imenem ústředního literárního sdružení českého učitelstva pozdravuji srdečně na sjezdu shromážděné bratři slovinské a přeji poradam vašim všeho zdaru Jan Křazík starosta.

Dedictivi Komenske.

Novi Bidžové. Pozdrav a zdar vašemu jednani *Černý.*

Planina. Neljubo zadržan kličem vsem zbranim: Z združenimi močmi pogumno naprej za ugled in napredek šolstva in učiteljstva! Živili! *Benedek.*

Praha. Uprímní pozdrav ku prací vaší kolegiální „na zdar“ za „Komenský“ v Praze. *Lichtner.*

Praha. Pozdravujeme vas bratři na pude zapasu narodních a přejeme snaham vašim hojného zdaru. Genius slovanstva necht drží ochranou ruku nad vami!

Za učitelstvo české:

Adolf Frumar, starosta, ústředního spolku jednot Učitelských.

Příbram. Všem účastníkum a všemu konani bratrsky „nazdar“.

Budec Příbramska.

Roudnice. Pozdravujíc Vas přeje české učitelstvo roudnického spolku učitelského rokovaní vašemu úplného zdaru a blahodarných výsledku pro vas i váš narod. Nezapomínejte jakobi my stále tjšho, vedomi jsme že třeba společně hajiti vašich i našich prav vaší i naši volnosti.

Budec roudnicka.

Sadská. Shromážděnému učitelstvu slovinskému vřelý pozdrav a přání zdarů posílá. *Budec Poděbradská.*

Solkán. Pozdrav, slava zborovalcem! Bog blagoslovi vse sprejete modre resolučije. *Učiteljsko društvo goriško.*

Solkán. Živila za stanovsko čast in veljavo pa narodni blagor se boreča vza- jemna naša armada, pa naši modri vodje.

*Tomaž Rustija, Poberaj, Vinko Orel,
Srebernič.*

Staslov. Bratřim Slovincum na sjezdu v Celji zasila pozdrav a hojni zdar.

*Karel Tuček,
mistopředseda českeha ušředního spolku.*

Škofjaloka. Odzdravljajoč vaši čes- titki želimo, da vse učiteljstvo hrvatsko in slovensko deluje v Ciril-Methodovem duhu. Živili zborovalci! Živel narod!

Skupščina v Skofjiloki.

Trebelno pri Mokronogu. Zadržan vdeležiti se vašega zborovanja, bivam, mili sobratje, v duhu z Vami, želeč dobrega vspeha Vašemu delovanju! Živeli vrlí boritelji za svobodo šole naše! Vsem bratski pozdrav!

Janko Leban, nadučitelj.

Třebone. Hromaždenemu učitelstvu bratrského naroda slovinského vřelý pozdrav.

*Zeiner, druhý mistopředseda
ušředního spolku.*

Třebone. Slovinským bratřim učiteljum v Celji shromažđenym srdečný pozdrav.

Učiteljska jednota Komenský Třebone.

Vlašim. Učiteljska jednota Budec ve Vlašimi v Čechach pozdravuje sve jiho- slovanske bratřy co nejsrdečnejši a přeje jejich jednani zdaru nejlepšího.

Chalupa, předseda.

Vrbenik. Bilo sretno na korist rodu i učiteljstvu! Živila skupština! Delegati Brozović, Žic prekasno dobili dopust.

Krčko učiteljsko društvo.

Zalog. „Zavezi“ neizprosno naprej za svobodno narodno prosveto.

Doran.

Železny brod. Dnešnimu jednani mnogo zdaru přeje. Budec železnibrodskij.

Žižkov. Slavni „Zavezi slovenskih učiteljskih družtev“, zborujoči ravnokar v Celji ter vsem vrlim slovenskim rodoljubom celjskim naš prisrčen bratovski pozdrav.

Česko-slovenski spolek v Pragi.

O metodi pouka v spisju.

(Konferenčna naloga. — Spisal Ludovik Černej.) (Dalje.)

B. Praktični del.

Prva stopnja.

I. Gola reprodukcija sestavljenega spisa.

Otroci, zadnjič smo se učili o konju. Takrat smo slišali, da se nekateri mlad konj težko nauči, nekateri pa tudi noče voziti. Pripovedoval sem vam o nekem takem konjiču, ki ni hotel delati; kdo mi zna isto povest lepo ponoviti? I!

Rekel sem vam, da si bomo to dogodbico celo kratko zapisali v spisnice. To hočemo danes storiti. — Kaj pa nam pové ta povest? (Da je konjič poginil, ker ni hotel delati.) Kaj nas torej uči? (Da moramo delati, če hočemo prav živeti.) (Smoter!) Kaj vse moramo po vrsti povedati? (1. da je bil konjič len, 2. da je zato pobegnil v gozd in 3. da je nekaj časa tamkaj veselo živel, začetkom zime pa lakote poginil.) Otroci! Jaz sem to že tukaj napisal. Lepo pazite, da bodete znali potem tudi vi to napisati. Čitam:

Leni konjič.

Mlad konjič ni hotel delati. Pobegnil je zato v gozd. Nekaj časa je tamkaj veselo živel, ko pa je prišla zima, moral je lakote poginiti. Ponovi prvi stavek B! Drugi R! Zadnji I! Vse skupaj S! — Pripravite si zvezke! (Tukaj se mora učencem enkrat za vselej natanko in razločno pokazati, kje in kako naj pišejo. Učitelj sam potegne v enem zvezku za tri prste črto, da nastane rob. To storé tudi učenci. Čez to črto se ne sme pisati, pač pa natanko do črte. Besede deliti, če treba!) Pri prvi nalogi se zapiše v prvo vrsto na sredo I. tečaj — če je zvezek za vse leto, sicer se zaznamni to zunaj — v tretjo vrsto I. naloga in v peto Leni konjič. Pri poznejših nalogah se zapiše vedno

v prvo vrsto tekoča številka naloge, v tretjo naslov in v četrto, nekoliko od kraja se začne z nalogo. Kdor je prejšnjo nalogo zamudil, zapiše to v prvo vrsto, n. pr. 2. nalogo zamudil, tekočo nalogo v 3. vrsto itd. Koncem naloge se zapiše v novo vrsto (še bolje, da se ena izpusti) kraj in datum. — Vsc to so malenkosti, na koje pa se vendar mora ozirati, a jaz jih omenim zato, da bi se tudi v tem oziru doseglo več enakomernosti po raznih šolah. Ponovi še enkrat prvi stavek R. Vsi! Vzamite pero in zapišite ga lepo! — Odložite pero! Ponovi drugi stavek S! Vsi! Pišite! Zadnji! Vsi! Pišite! — Prečitaj, kar si napisal K! — (Kjer mora biti vejica, naglaševal sem tako drastično, da so učenci to dobro zadeli.)

Takih nalog ne svetujem mnogo, ampak kmalu naj sledi

2. Sestavljanje naloge po učitelju s sodelovanjem vseh učencev.

Primer: Otroci, kaj smo včeraj brali? (Prazen strah. II. b., str. 29.) Ponovi to povest I! Danes bomo pisali to dogodbo v zvezke in sicer celo kratko. Kaj pa nas povest uči? (Da ni strahu.) Kaj vse moramo po vrsti povedati? (Milica sliši po noči trkanje. Misli, da je prišla najbrž umrla teta slovo jemati. Bilo jo je strah. Zjutraj najde na pragu psa, ki se je obiral in trkal z ного na vrata.) Napis bomo uporabili isti, kakor je v knjigi. Zapišite! Kaj boš najprej povedal B? (Milica se je po noči zbudila in je slišala neko trkanje.) Ponovi R! Pišite! — Kaj dalje? (Milica je mislila . . .)

Poslušajte: Milica se je po noči . . . Milica je mislila . . . Ali je to dobro? Zakaj ne? (Dvakrat Milice.) Kako bi lahko to boljše povedali? (Mislila je, da je umrla bolna teta in prišla slovo jemati.) Pišite! Kaj nadalje? (Zelo jo je bilo strah.) Pišite! In koncem? (Zjutraj je našla na pragu psa, ki se je obiral ter trkal z ного po vratih.) Pišite! — Preberi, kar si napisal K!

Druga stopnja.

1. Učenci sestavijo s pomočjo učiteljevo načrt in ga s pomočjo izvedejo.

Otroci, pred kratkem smo se učili o lisici. Kdo še zna pripovedovati isto basen, ki sem vam jo takrat povedal? I! (Krokar in lisica.) Rekel sem vam tedaj, da jo bomo pisali v spisnice. To hočemo danes storiti. Pripravite si spisnice! Kakšen naslov lahko naredimo? (Krokar in lisica, ali Zvita lisica, ali Goljufani krokar itd.) Vzamimo zadnji naslov! Zapišite ga! Odložite pero! — Da bomo videli, kar moramo po vrsti povedati, hočemo si to najprej prav kratko zaznamiti. Pravil sem vam, da si zidar ali tesar najprej nariše, kar hoče izgotoviti. Kako pa se pravi taki podobi? (Načrt.) Glejte, tudi tem našim opazkam, po katerih bomo izgotovili nalogo, recimo tako. Zapišite torej v prihodnjo vrsto: Načrt. (Rekli bi tudi lahko Razporedba, ker se misli (stavki) postavijo v določeno vrsto.) Kaj pa nas uči naša basen? (Da hinavcu ne smemo verovati.) In kaj še? (Ukradeno blago ne tekne.) Kaj moramo najprej povedati? (Krokar je ukradel kos sira in zletel ž njim na drevo.) Pové to celo kratko B! (Krokar zleti z ukradenim sirom na drevo.) Zapišite to! (1. Krokar . . .) Dalje! (2. Lisica ga hvali in prosi, naj zapoje.) Pišite! Naprej! (3. Krokar se oglasi.) Pišite! Potem? (4. Sir mu odpade.) In konec? (5. Lisica požré sir.) Preberi načrt K! — Sedaj bomo po tem načrtu nalogo izgotovili. Na sredo v prihodnjo vrsto zapišite Izpeljava. Beri prvo točko načrta K! Izvedi to točko R. — Kako bi še lahko rekli? itd. — da pridemo do zaželjenega stavka. Krokar je ukradel kos sira in se vsedel ž njim na drevo.) Zakaj pa je zletel na drevo? (Da bi sir pojedel.) Zveži to s prvim stavkom K! (. . ., da bi ga pojedel.) Pišite! Drugo točko B! (Lisica ga zagleda.) Pišite! Dalje! Začne hvaliti njegovo lepoto in ga prosi, naj zapoje!) Naprej! (Krokar se res oglasi.) Četrto točko Z! (V istem hipu mu odpade sir.) Konec Ž!

(Lisica zgrabi sir in ga požré.) Kaj bi še lahko pridjali? (Krokar ni imel nič.) Beri, kaj si napisal! (Pazi se natanko, če bralec tam, kjer bi morale biti vejice, dobro naglaša, sicer se na ločila opomni.)

Pismece. Najbolje je — kakor uči Frisch — da se da najprej učencem prepisati pismece, na koje imajo potem odgovoriti. Na tem prepisu se učencem razložijo posebnosti pisma. Naslov. Če se hočemo s kom kaj meniti, ga ogovorimo ali pokličemo, tako tudi v pismu! Potem povemo — pišemo, kar imamo povedati. Predno se ločimo, pozdravimo — konec. — Tistemu, kateremu pišemo, izkažemo čast s tem, da pišemo Ti ali Vi, tako tudi Tvoj ali Vaš v vseh sklonih z veliko začetno črko. Ker bi pa časih sprejemnik lahko ne vedel, kdo je pisal, moramo se podpisati. Tistim, s katerimi smo si v tesni zvezi, kakor sorodnikom in najbližnjim prijateljem velja, da podpišemo le krstno ime, drugim pa oboje. Da se vé, kje in kedaj se je pisalo, pripiše se kraj in datum. — O obliki pisma in naslova na zavitku treba je sevé posebnega, natančnega pouka. Najboljše je, da izgotovijo učenci pozneje popolno pismo z zavitkom vred.

Primer. Otroci so prepisali v zvezke naslednje pismece :

Ljubi tovariš!

Davi sem padel tako huđo, da ne morem danes v šolo. Prosim, povej to gospodu učitelju! Upam, da se kmalu zopet vidiva.

Iskreno Te pozdravlja Tvoj udani

France.

— 14. dne junija meseca 1896. l.

Odgovor. Tovariš (tovarišica) vam je pisal, da ne more v šolo, ker je nesrečno padel. Kaj pa bi storil, ko bi sprejel res tako pismece? B. (Upravičil bi tovariša pri gospodu učitelju.) Dobro, tako bi izpolnil njegovo željo. Ali pa bi mu s tem že tudi dovolj izkazal svojo ljubezen? (Ne.) Kaj pa bi še storil? (Šel bi ga obiskat.) Vidite, to bi bilo res najlepše in hvalevredno. Misli pa, da bi ti to ravno nikakor ne bilo mogoče; kaj bi pa tedaj naredil? (Napisal bi mu nekaj vrstic.) — Dobro! Tako pismece hočemo danes sestaviti. Kaj bomo na vrhu zapisali? (N. pr. Dragi France!) Pišite lepo v sredo vrste! Kaj mora biti na koncu? (Klicaj.) Zakaj? (Ker tovariša pokličemo, ga nagovorimo.) Odložite peresa! Kaj vse pa bomo po vrsti pisali? (1. da nam je žal, da je tovariš ponesrečil, 2. da smo ga opravičili v šoli, in 3. želimo, da bi kmalu ozdravel.) — Zloži torej prvi stavek Ž! Kako bi še lahko rekli B! Kako še I. — Najboljši stavek še zapiše, recimo: Zelo me žalosti, da si tako nesrečno padel. Prečitaj ta stavek R! Kaj bomo zdaj zapisali? Upravičil sem Te pri gospodu učitelju.) Naprej! (Želim in upam, da boš kmalu zopet ozdravel.) Konec! (Sprejmi prisrčen pozdrav od Tvojega Karola.) Kaj nam še manjka? (Kraj in datum.) Kraj naj zapiše vsak tisti, kjer je doma, datum pa današnji!

Prečitaj pismo R. Vsak še naj za-se prečita in pogleda, če ni napravil kakega pogrška!

2. S pomočjo učiteljevo sestavijo učenci načrt, kojega izvedejo same.

Otroci, zadnjič smo slišali, kako sta se ljubila Albrehtova sina Friderik in Leopold. Včeraj smo čitali to dogodbo, danes si jo pa hočemo kratko in z lastnimi besedami zapisati. Sestavili si bomo skupno načrt, nalogo pa bodete potem že sami izgotovili. Kak naslov bi lahko rabili? (Bratovska ljubezen, Friderik in Leopold, Albrehtov pes, Kako sta se Friderik in Leopold ljubila, Dokaz prave bratovske ljubezni itd. Vzamimo zadnji naslov! Zapišem ga na šolsko tablo. Tukaj je v naslovu izražen ob jednem smoter razkaza. — Kaj moramo najprej povedati? (Albrecht je imel mnogo sovražnikov . . .) Kako

bi lahko to celo kratko povedali? (O Albrechtu in njegovem psu.) — Kaj potem? (Leopold ubije psa.) Kaj zdaj? (Albreht razkačen zasleduje storilca.)

Naprej! (Frideriku se smili brat, zato se objavi on dolžnim.)

Kaj moramo nadalje povedati? (Leopold pové, da je on storilec.) Tukaj smo nekaj izpustili, kdo vé, kaj? (Oče hoče kaznovati Friderika.) Ponovi torej najprej to točko in potem ono! Kaj pride zdaj? (Leopold objame brata in se razjoče.) To lahko združimo s prejšnjo točko I! (Leopold pové, da je on storilec, objame brata in se razjoče.) In kaj še zdaj? (Oče odpusti Leopoldu.)

Na šolski tabli je ta-le slika:

8. naloga.

Dokaz prave bratovske ljubezni.

Načrt.

1. O Albrechtu in njegovem psu.
2. Leopold ubije psa.
3. Albreht razkačen zasleduje storilca.
4. Frideriku se smili brat in objavi se on dolžnim.
5. Oče hoče kaznovati Friderika.
6. Leopold pové, da je on storilec, objame brata in se razjoče.
6. Oče odpusti Leopoldu.

Izpeljava.

Začetkom izgotovi na tej stopnji boljši učenec vso nalogo po načrtu ustmeno. Poglej se sprti kratko popravijo. Potem izvrši nalogo drug drugače in tretji spet drugače — čim več, tem boljše. Otroci, sedaj bodé pa poskusil vsak izmed vas sestaviti to nalogo celó za-se. Nič ne glejte na druge, kajti če tu in tam kaj prepisete — ukradete — spravite skupaj čudno godlo, dobite slab red in moram vas še kaznovati. Če se bodete pa za-se trudili, ne bom sodil nalog preostro! Preberite vedno prejšnji stavek in potem še le sestavite drugi in sicer tako, da bo vse lepo v zvezi. Najprej prepisite to, kar je na tabli in potem sestavite spis. Vzamite papir (konceptni zvezek)!

Ali ste vsi dokončali? P bodé čital nalogo, drugi pa jo dajte pod klop! Pazite lepo in si zapomnite (zapišite), kar se vam ne bo zdelo prav. — Čitaj zelo počasi! — Kaj si opazil R? Se pogovori. C? itd. To boš pozneje popravil. Čitaj S! itd.

Sedaj bodete pa še vsi enkrat svoje naloge pregledali in popravili, če ste morebiti kaj opazili. Pozneje pa jih bodete prepisali prav lepo v spisnice. (Tiha naloga.)

(Dalje sledi.)

Ljudsko šolstvo na Ruskem in „Vserossijskaja vystavka“ v Nižjem Novgorodu.

(Lj. Stiasny.) (Konec.)

Predno opišem, kako je bilo šolstvo zastopano na „vserossijski vystavki“ v Nižnjem Novgorodu, dovolite mi nekaj splošnega o tej razstavi. Razstava v Nižnjem Novgorodu je bila jedna največjih vsega sveta. Zavzemala je prostora 77 desjatin (83½ ha) ter bila celo večja, ko svetovna razstava v Parizu l. 1889. Francoski korespondentje so bili oduševljeni od te grandiozne in zelo zani-

mive razstave, ki je predstavljala gromadno ekonomično razvitje Rusije v zadnjih letih. Jeden teh je videl razstavo v Moskvi l. 1882., a bil presenečen o napredku od te dobe. Sedaj začenja Rusija izvajati vse obrtne izdelke brez usluge inostrancev. Najbolj zanimivi so bili oddelki centralne Azije, Sibirije in Kavkaza, ker so kazali gromadno bogastvo, sestavljajoče nekaj za Rusijo kot

reservo v njeni bodočnosti. Razstava je bila zanimiva tudi v etnografičnem smislu, kajti tu si lahko študiral mnogobrojne narode ruskega carstva. Prepričal si se pa tudi lahko o vsestranski sposobnosti ruskega kmeta.

Razstava je imela povsem naroden značaj, kajti vsi razstavljeni predmeti so morali biti izgotovljeni v Rusiji, le ruskim umetnikom, ki živijo v inostranskih deželah, se je delala v tem izjema.

Vseh državnih poslopij — razstava se je otvorila na stroške finančnega ministerstva — je bilo 55, razven teh so razni eksponentje postavili 117 pavilonom. Razna poslopja so bila zidana v raznih arhitekturnih slogih. Glavni oddelki so bili v takih, kakor so navadni v večjih razstavah, srednjeazijski v mavritanskem, kineški v kineškem, a tudi mnoga druga poslopja so bila zelo originalna. Zato je bila vsa razstava zelo mnogolična in kdor se je sprehajal samo po parku, ki je bil okrog teh poslopij ter je zavzemal 60.000 kv. sežnjev (blizu 27 ha) ali kdor se je vozil z električno železnico, ki je vodila obiskovalce okrog glavnih oddelkov v daljavi 3½ verste, je imel že izvanreden užitek. Videl si tudi mnogo ribnikov, izmed katerih je imel največji 700.000 veder (86.000 hl) vode ter okrašen z efektnimi fontanami. Razstavo je razsvitljevala zvečer električna luč, a okrepečal si se lahko v restavrantih, kjer so bile cene take, kakor drugod v Rusiji v enakih gostilnicah. Obedoval si celo lahko ceno, akoravno je Nižnij zelo drag kraj, kadar cvetě tam „jarmarka“. Ker je hotela vlada omogočiti vstop tudi nepremožnim, znašala je vstopnina za vso razstavo — le pri dveh privatnih pavilonih se je morala plačati posebna vstopnina — le 30 kopek, a po nedeljah celo samo 20 kopek. Vlada je skrbela razven tega za cene gostilnice ter pripravila za obiskovalce razstave 7000 postelj po 1 rubelj in 3000 postelj po 2 rublja. Razven tega je ruska vlada podelila zelo mnogo prostih biletov za obiskovalce razstave na vseh železnicah, namreč raznim učiteljem, obrtnikom, poljedelcem, delavcem, vojakom itd. Tako se je marsikateri dan peljalo iz Moskve več ko 5000 potnikov z brezplačnimi biljeti. Le tako je bilo možno, da je marsikateri priprost obrtnik, poljedelec, delavec ali vojak, živoč v južni Rusiji ali na Poljskem, obiskal omenjeno razstavo ter potem vrnivši se domov ponosno korakal s kolajno, katero si je kupil na razstavi.

V razstavi so se pač tudi prodajale razne stvari, a vpitja ni bilo nobednega in nikjer

nisem bil nadlegovan od sitnih prodajalcev, kakor na drugih razstavah.

Vsa razstava je bila razdeljena v 20 oddelkov, izmed katerih je zavzemala razstava narodnega obrazovanja 19. oddelek. Ta oddelek je bil razdeljen v nič manj ko 31 skupin ter 62 razredov. Dočim so bile odločene šolstvu v istočasni berolinski razstavi samo tri male sobe ter nekatere galerije, videl si tu razven glavnega „naučno-učebnega“ pavilona in več drugih malih pavilonom celo 3 uzorne šole. Razven tega so bili šolski izdelki raztreseni po mnogih drugih oddelkih.

Glavni „naučno-učebni“ pavilon je obsegal 620 kv. sežnjev (28 a). Na desno pri vhodu so bile razstavljene statistične tabele, dijagrami, zemljevidi in razni sistemi ročnih del itd. Nekoliko dalje so bili izdelki srednjih učilišč, moških in ženskih gimnazij, realnih učilišč in učiteljišč. Najbolj se je pri tem oziralo na pismene izdelke. Razven tega so bili razstavljeni krasni izdelki ženskih višjih šol ter ženskih ročnih del, a tudi moških ročnih del. Na drugi strani so bili razstavljeni izdelki ljudskih šol, namreč mestnih in zemskih „cerkovno-prihodskih“ ter „škol gramotnosti“. Razven mnogih fotografij je bilo tudi nekaj izdelkov učiteljev, a najbolj zanimivi so bili zelo veliki zemljevidi vseh gubernij, ki so kazali, koliko je ljudskih šol v vsaki guberniji.

Razven tega so bili v tem pavilonu izdelki kupčijskih in obrtnih šol, pri katerih pa ne bomo ostali, ampak podajmo se raje v drugo zelo zanimivo poslopje.

Zraven glavnega pavilona sta bili sezidani dve uzorni šoli, namreč šola ministerstva „Narodnago proshješčenija“ in na levo „cerkov-škola“. Prvo šolsko poslopje je bilo ravno tako, kakor sem ga videl prvič v vasi Bajdar na Krymu, katero sem že opisal. V tem uzornem šolskem poslopju je bila tudi „nočležnaja“ ter „masterskaja“, v kateri je kazal ruski učitelj, kako se poučujejo učenci v deških ročnih delih. V šolski sobi je bila razpostavljena tudi šolska uprava, uzorna knjižnica ter razni statistični izdelki gubernskih in okrajnih zemskih uprav ter mestnih svetovalstev. Na galerijah pa so bili izdelki učiteljev in učiteljic iz ročnih del in šolskega vrtnarstva. Pri šoli je bil tudi uzoren šolski vrt z lično ograjo.

„Cerkov-škola“ je bila zelo krasna in originalna. Bila je v dveh etažah. V nižnjem so bile spalnice za učence, jedilna soba, ter stanovanja za učitelje, a zgoraj je bila

cerkev. Šolske sobe bile so štiri, a v jedni je bila knjižnica. V teh prostorih so bili razstavljeni razni predmeti, kakor slike raznih cerkovno-šolskih poslopij, razne fotografije učencev in učiteljev, pismeni izdelki, šolska pravila in tabela, iz katerih se je razvidelo, kako napredujejo te šole od 1884. leta. Razven tega so bili izloženi tudi izdelki deških ročnih del, med temi nekatere ikone (svete podobe) itd.

Mnogo šolskih izdelkov je bilo razstavljenno tudi v oddelku uzornih poslopij proti razširjanju požara, kjer je jedno poslopje predstavljalo uzorno šolo za 40 učencev.

Iz raznih načrtov v inžinerskem oddelku se je tudi razvidelo, kako krasna šolska poslopja so v mnogih krajih v Rusiji, a najbolj originalna je gotovo „aulnaja škola“, ki je bila zraven sibirskega oddelka. V obliki pokritega koša ter v visokosti 3—4m je imela spredaj uhod, a pred solncem in dežjem se je ubranilo z raznimi tepihi, kateri se lahko z vrvmi zgrnejo in odgrnejo. V šoli, kjer je bilo prostora za kakih 15 učencev, so bile zelo nizke klopi, na katerih pišejo otroci, ki morajo čepeti na tleh. Spredaj je omara za knjige, stojalo in tabla, računski stroj ter podoba carjeva.

Iz vseh razstavljenih izdelkov se je videlo, da ruski učitelji težijo najbolj za tem, da se izurije učenci v jeziku. Zato je bilo povsod polno pismenih izdelkov. V tem dosežejo velike uspehe, ker imajo izborne čitanke, od katerih so najbolj razširjene Tolstoj-eve, dalje pa tudi, ker imajo ruske šole večinoma velike knjižnice. V raznih poslopijih sicer ni bilo razstavljenih uzornih šolskih knjižnic, iz katerih bi se razvidelo, kako se zanimajo učenci za šolsko knjižnico, videlo se je pa, da razpolagajo razne šole čez zelo bogate zaklade, katere so podarili razni dobrotniki, ali pa da dobivajo velike doneske raznih zemskih, okrajnih ali mestnih uprav. Raznih učil, izdelanih po učiteljih, je bilo razstavljeno le malo, mnogo pa izdelkov iz ročnih del in šolskega vrtarstva, sadjerejstva in bučelarstva. Tudi ženskih ročnih izdelkov je bilo mnogo. Pri tem sem se pričel, da ruske učiteljice jako praktično poučujejo ženska ročna dela.

Pri razstavi kirgiških ženskih šol videl sem namreč ne samo prav fina dela, ampak tudi prte, srajce, halje, hlače, sukije in dr. Zadnja dela so bila prav priprosta, a vmes se je videlo tudi, da nče učiteljice nčenke zakrpati nogovice, srajce, hlače itd.

Ako še omenim, da so bile razne obrtne, poljedelske in kupčijske šole zastopane v drugih pavilonih in sicer v mnogo večjem obsegu, saj je bila razstava v prvi vrsti obrtniška, končam svoj kratki opis „Vserossijske vystavke“, v kateri se je vsakdo ne samo lako pričel, kako zelo šolstvo v zadnjih desetletjih v Rusiji napreduje, ampak tudi, da se je ruska vlada za ljudsko šolstvo začela zanimati.

Omeniti moram tudi, da je bilo v tem času, ko sem bil v Nižnjem Novgorodu, tam mnogo učiteljev. V razstavi je bila namreč velika dvorana, v kateri so prirejali zvečer koncerte, a po dnevu so bila tam razna zborovanja in predavanja. Tako so bila ravno takrat učiteljska zborovanja in predavanja, ki so trajala 14 dnij.

Iz Nižnjem Novgoroda sem potoval po Volgi v Rybinsk. Tudi tu sem opazoval, kako zelo napreduje šolstvo v zadnjih letih. Tako so zgradili v Rybinsku v zadnjih letih razven mnogih ljudskih šol dve gimnaziji, ter se sedaj zida obrtno učilišče, za katere je žrtvoval nek bogat Rus 500.000 rubljev. Taka poslopja nastajajo v Rusiji celo v mestih kakor v Rybinsku, ki ima samo 16.000 prebivalcev. Rusi storijo v tem dobrega skoraj preveč in sigurno bi bilo boljše, ko bi se del teh stroškov porabil za razširjanje ljudskih šol na deželi.

Iz Rybinska sem se peljal v Peterburg. Krasna prva stolica ruskega carstva je mesto palač, a tudi mnogotere ljudske šole se odlikujejo po svoji ogromnosti in lepi zunanosti. Da pa končam, ne bom natančneje opisoval šolstva v Peterburgu, katero zavzema najvišjo stopinjo na Ruskem.

Iz teh podatkov je razvidno, da ljudsko šolstvo na Ruskem v zadnjih letih zelo napreduje, in ker je zašlo zanimanje za ljudsko šolstvo že v najširše kroge, je pričakovati, da v tem oziru Rusija v nadaljnjem času doseže kulturo prve evropske države.

Listek.

„2“

Namizni govor pri letošnjem banketu „Zaveze“ v Celju.

Častita Gospoda, preljubljeni tovariši,
spoštovane tovarišice!

Napočil zopet nam je dan,

Vesolja dan, dan prekrasan;

vsaj Vam Kranjcem in nam Primorcem, ki poznamo
oni dve narodni, kojih prva se glasi:

Pojd' mo na Štajersko

Gledat kaj delajo

Ljubice tri.

Druga pa:

Jaz pa pojdem in porajžam

Tja na „spodnje Štajersko“.

Prva je za nas „sivor“ je že davno brez „prilačnosti“, a druga nam „roji“ po glavi, odkar smo zvedeli, da bode zborovala naša močna „Zaveza“ na zeleni Štajerski, ob bistrej Savinji, v starodavnem, prijaznem Celju.

„Ena se tebi je želja spolnila“ — rekel je marsikedo izmed nas — in sedaj

Lahko pojdeš in porajžas

Kamôr srce ti želi:

Tje na spodnje Štajersko.

Ker sem omenil „dveh“ narodnih, ker smo tukaj „dvojnega“ spola, — srednjega menda ni, če ga ne zastopa kak star „fant“, — ker je prijazno „dvozložno“ Celje že „dvakrat“ pogorelo, ker zboruje učiteljska „Zaveza“ že „drugokrat“ v tem mestu, dovolite, da se tudi jaz oglasim in sicer na podlagi te številke, oziroma števila „dva“.

Malokatera številka je tako zvita kakor ta. Zvita od zgoraj, zvita v sredi, zvita od spodaj. Radi te „zvižaje“ je postalo število 2 v teku časa takó važno in znamenito, igra tako velikansko ulogo v našem življenju, da je vredno pobilžnega našega zanimanja.

Število „dva“ je parno število starodavnega pokoljenja. Že v nebesih so se razcepili angelji v dvojno krdelo: v dobre in hudobne.

V raj je postavil Bog „dva“ človeka. Oba sta bila „dvozložna“: A-dam, E-va. Kača, ki ju je zapeljala in jima uničila dvozložno srečo, je tudi dvozložna. Z grehom sta si zaslužila dvozložni pekel; a delo, trpljenje in pokora pripeljali so ju v dvozložno sveto ne-bo.

Najiminitnejše stvari božje so 1. angelji, 2. človek.

Dvozložni No-e je vzel v svojo dvozložno Ar-ko po dvoje živali vsake pasme-sameca, samico.

Dve ste bili pregrešni mesti: Sodoma in Gomora.

Na dve tabli je zapisal Bog svoje zapovedi na dvozložni gori Si-naj.

Dva sta bila medveda, ki sta raztrgala one razposajene in nespodobne otroke, koji so zasramovali preroka Elizeja.

Jožef in Marija sta prinesla dva goloba v tempelj.

Herod je dal pomoriti vse otroke od dveh let nazaj.

Predno je petelin dvakrat zapel, je Peter Jezusa trikrat zatajil.

Dva sta bila razbojnika križana z Jezusom.

Ob smrti našega Zveličarja se pretrga zagrinjalo v tempeljnu na dvoje.

Naš prvi pedagog in velik dobrotnik svojemu narodu je dvozložni An-ton Mar-tin Slom-šek, ki nas je učil, da:

Cerkev in šola

Sestrici ste dve;

Nobena narazen

Hoditi ne sme.

Človek obstoji 1. iz duše, 2. iz telesa in ima po navadi dve nogi, dve roki, dve lici, dve očesi, dve ušesi, dve čeljusti, dve ustnici. Nos, ki je sam sredi obraza, pa ima dve nosnici.

Dela so dvojna: dobra in slaba.

Poznamo dva elementa, ki dobro služita, a slabo gospodarita: ogenj, voda.

Dve ste poti, po katerih ljudje hodijo: ena široka, lagodna, vabljliva, s cvetjem posuta in uživanjem (te menda mi ne poznamo); druga pa ozka, grda, s trnjem postljana, nam dobro poznana; a znano nam je tudi in upamo, da pripelje ta pot tja gori v dvozložno srečo nad dvozložne zvezde.

Zemlja ima dva tečaja: severni in južni in se loči v dva sveta: stari in novi.

Morje ima dve dobi: upadanje in naraščanje.

Pri magnetu razločujemo dva pola, pri gori dvojno višočino, pri uri dve kazali.

Dva sta glavna stana; samski in zakonski. Iz prvega se lahko stopi v drugega, ali iz drugega — „Ne boš . . . . .“!

Vsaka stvar ima svoji dve dobi: začetek in konec; kakor ima tudi svoji dve strani — pravijo ljudje, — dobro in slabo.

Železnico je krstil naš priprost dvozložni na-rod na dve imeni: Luka-Matija.

V rastlinstvu nahajamo dvodomne rastline in dvokaličnice; v godbi dve terci: malo in veliko dur in mol.

Čudno je, da stopa žirafa ob enem na obe nogi iste strani in da ni kamela nič ponosna na svoji „dvo grbi“.

Vojaki stopajo navadno po dva in dva, učenci iz šole do vrat tudi tako.

Naša država se deli v dve polovici in avstrijski orel ima dve glavi. Dve besedi si je izvolil naš presvitli cesar v svoje geslo in vodilo: „Viribus unitis“.

Dva sta slovanska apostola, po katerih nosi naša neizmerno koristna družba svoje ime.

Dvobarvno	Ličice krasi
	Slovensko dekle,
ker v licu	Je bela ko mleko,
	Rudeča ko kri;
	Na eu način gleda,
	Na drug se drži.

Ker imajo ljudje in ptiči po dve nogi, se reče marsikateremu človeku: Ta je pravi tič.

. . . . Opoldne hodi človek po dveh.

Nam učiteljem „ni“ všeč, kedar prideta dva praznika skupaj.

Kače imajo na dvoje razcepljen jezik. — Muzikaličnemu sluhu dvozložnega osla zadostujeti samo dve noti: i, a in ti dve noti trobi sivec vedno na dva načina, — tako vsaj pravijo nekateri opazovatelji; in sicer ko je lačen trobi svoj krasen inapev v f-mol; če je pa sit, povzdigne „štimo“ in gre „über“ ter jo „udari“ v a-dur, cela dva tona više.

Lepe dvozložnice so — za otroke: dvozložna vo-da in mle-ko; za moške dvosložno pi-vo in vi-no; za ženske, tako pravijo nekogi poredneži, dvosložni ko-fe in — je-zik.

Dvozložnice, ki jih radi vidimo v žepu so: kro-na, pe-tak, sto-tak. — Kraljica vseh dvozložnic pa je in ostane „to preljubo zdravje“.

Iz števila dva „izhajajo“: dvoparkljarji, dvoživke, dvokrilci, dvogovor, dvospjev, dvojina, dvojča, dvonogat, dvouprega, dvoumno, bicykel in „dopjon“ („tomaž“ ali „štefan“).

„Največe“ veselje za očeta in mater je takrat, ko prinese dvozložna štorcklja v svojem kljunu ali na hrbtu dvozložna — dvojč-ka.

Številu dva se godi velika krivica s tem, da se ga ne uvrstuje med priljubljena „narodna števila“. Res, v nebo vpijoča krivica. To svojo trditev hočem podpreti z nekajimi dokazi. Tako n. pr.: dobimo v knjigah in v narodu: Dvema gospodarjema ni mogoče služiti.

Na dveh stolih se ne more sedeti.

Kar vesta dva, vesta samá.

Kjer se pripravata dva, tam tretji dobiček ima.

Ako slepec slepca vodi, oba v jamo padeta.

Ako zapovedujeta dva brodarja, potopi se ladija.

Kdor hitro dà, dva krat dà.

V mlinu se dvakrat povè.

Osel ne gre dvakrat na led.

Šviga švaga čez dva praga.

Vsaka reč ima svoj konec, klobasa ima dva.

(Konec sledi.)

Društveni vestnik.

Od Save. (O slavnostnem zborovanju sevniško-brežiškega učit. društva.) Dne 18. jul. mes. t. l. proslavljalo je naše društvo na Vidmu 25 letnico svojega obstanka. Pri krasnem vremenu shajali so se tovariši omenjenega dne od blizu in daleč prešinjeni iste nadebudnosti, katere je napolnjevala vrle zaveznike našega društva pred 25 leti. Ob 9. uri podala se je množica zbranih učiteljev — bilo nas je 40 — v župnijsko cerkev k sv. maši, katero je vršil tamošnji g. kaplan Kumar. Mnogo tovarišev ogledalo se je na to pod prijaznim vodstvom meščanskega učitelja g. Bezlaj-a v meščanski šoli stalno razstavo učil. Omenimo le, da so posamezni nazorovalni predmeti silno zanimivi in poučljivi in v današnjih razmerah slov. šolstva vredni vsega priznanja. Le žal, da so potrebne pevske vaje, ki so se istočasno vršile v videmski šoli, mnogim tovarišem in tovarišicam zabranile ogledati si bogato zalogo učil.

Po 11. uri podali smo se v elegantno in veličastno okrašeno zbornico, katero je povečevala po tovarišu g. Aparnik-u izdelana izborna slika našega

Jamškega. Tu otvoril g. predsednik pomenljivo zborovanje pozdravljajoč vse društvenike, osobito učiteljski senat, ki že 25 let združeno deluje v proseh društva in šole in konečno pa priljubljene nam goste iz kozjanskega okraja.

Na to prevzame nadučitelj g. Mešiček besedo in nam stvarno in živo naslika minulosť našega društva. Kakor je sočutno razpravljaj, tako navdušeno je bodril društvenike, da zvesti vztrajajo v težavnem delovanju, tudi za naprej. Z „živio“-klici na presvitlega cesarja končal je svoj izbrani govor; ž njim izraževali smo tudi navzoči svojo navdušenost do zaščitnika šolskih zakonov in slovesno so se vnesle iz množine grl glasovi mogočne pesmi: „Bog ohrani, . . .“

Društvo je sklenilo na to imenom vsega navzočega učiteljstva brzojavnim potom izraziti Nj. Veličanstvu svojo nevenljivo udanost in zvestobo.

Po končanem govoru se g. predsednik v imenu zborovalcev g. Mešiček-u, ki se je z ozirom na posebno nemile okoliščine v svojej rodbini vendar odzval težavni nalogi, prav toplo zahvaljuje; istotako se zahvaljuje društvenemu odboru za vztrajno delavnost

v svrhu današnje slavnosti, posebno pa izraža svojo zahvalo tovarišici gospej Tramšek, ki je s finim okusom prikrojila prostorno učno sobo v najelegantnejšo dvorano. Naposled zaključí slavnostno zborovanje želeč, naj bi zbrana skupščina ponesla seboj najblažje spomine na ta dan ter da bi se v nadaljnjem vspredu po bratovsko zabavali in čutili se kot svoji med svojimi.

Pri obedu napilo se je presvitlemu cesarju, napivalo se in trkalo na „friško, dobro zdravje“ navzočih društev in njih posameznikov, na stanovsko kolegijalnost in slogo in končno na vse one, ki so se ta dan brzojavnim ali pismenim potom zamaknili v duhu v našo sredino in nam iz zemlje domače poslali svoje odkrite čestitke, pa prijazne pozdrave. Takih nam je došlo tudi od častnega člana, gimnazijskega ravnatelja gosp. Zavaddal-a, namestnika okrajnega glavarja pl. Vistarini-ja in g. nadzornika Vodušek-a.

V tem je minula ura za uro in vabljev in okrašen prostor pred Podjedovo gostilno napolnjeval se je čim bolj s cenjenimi gosti od blizu in daleč. Ob 4. uri otvoril je koncert reichenburški godbeni kljub s priljubljeno koračnico in zopet se je začelo novo življenje. Petje, tamburice, orkester, vse po svoje je vztrajno izvrševalo svoje točke. Gostov prihajalo je toliko, da niti prostora niso dobili; vkljub temu nasteli smo jih nad 300.

Po končanem koncertu razdelil je g. predsednik šopke s kratkim nagovorom onim v spomin, ki v društvu delujejo že ves čas njegovega obstanka.

Na to se je pričela prosta zabava. Zunaj se je ubrano prepevalo veseleč se sladkih pojavov učiteljske solidarnosti, med tem pa se je še veselejši svet presrečnega srca, pa potnim čelom sanjarski zibal po gladkih tleh prostorne dvorane.

In ko je odhajajočim gostom kladvo bilo „trudne pozne ure že“, segal si je tudi slavnostni odbor prijazno v roke poslavljajoč se, kakor upam, zadovoljnega srca.

Iz Krškega. (Občeni zbor „Pedagogičkega društva.“) Pri obilni udeležbi vršil se je letošnji občeni zbor dne 29. julija meseca t. l. v Krškem. Po običajnem pozdravu poročá predsednik g. J. Bezlaj o društvenem dolovanju v minulem letu nekako tako-le:

Pedagogičsko društvo je imelo od zadnjega občnega zbora, ki se je vršil dne 7. maja meseca l. l. dvoje zborovanje in sicer 8. oktobra meseca m. l. v Boštanju in 6. maja meseca t. l. v Škocijanu. Oba zbora sta bila jako živahna in primeroma prav dobro obiskovana, kar je večini tako znano, kar če tudi niso bili vsi navzoči, čitali so poročila v časulkih. Društvo je izdalo v minulem letu „VI. Pedagogičski letnik“; prihodnja knjiga izide jeseni. Odbor ima že prerej gradiva nabranega, primanjkuje mu pa še zelo gmotne podpore, zato se prosijo vsi častiti

društveniki, naj ostanejo še nadalje zvesti društvu ter skušajo pridobiti še dokaj novih udov, kajti društvena knjiga stane nad 300 gld — Pri piclih sedanjih dohodkih tudi že dve leti ni bilo moč dati sodelovalcem nikake nagrade, akoravno jo pošteno zaslužijo.

Namestnik in tajnik g. J. Rupnik prečíta zapisnik zadnjega zborovanja v Škocijanu ter naznanja, da se vsled obče želje vrši jesensko društveno zborovanje meseca oktobra v Radečah, kamor se že sedaj navzoči prijazno vabijo.

Blagajnik g. F. Rozman poročá o gmotnem stanju. Društvo je imelo dohodkov 381 gld. 56 kr., stroškov pa 343 gld. 26 kr., torej je 38 gld. 30 kr. preostanka, kateri se porabi kot donesek k glavnici za prihodnjo knjigo. Izvoljeni pregledovalci računov odobré po natančnem pregledu blagajnikovo poročilo. G. tajnik prečíta potem nekatere dopise, o katerih se vname živahna debata, konečna rešitev pa se prepusti odboru.

Nadalje se izvolijo kot delegatje k zborovanju „Zaveze“ dne 4. avgusta meseca t. l. v Celju gg. Brezovnik, Gradišnik, Knaflič, Kranje, Leban, Praprotnik, Ratič, Ravnikar, Schmoranzler in gospodična Avgusta Kolnik.

Po predlogu g. J. Ravnikar-ja se dovoli za spomenik odličnima rojakoma - šolnikoma Močniku in Tomšiču po 2 gld. iz društvene blagajne.

V odbor so se volili vsi dosedANJI odborniki, in ti so izbrali za predsednika zopet g. J. Bezlaja, za namestnika in tajnika g. Rupnika in za blagajnika g. F. Rozmana; drugi odborniki so gg. J. Lapajne, J. Ravnikar, dr. T. Romih in A. Šest. Na to zaključí g. predsednik zborovanje, zahvaljevaje se za prijazno udeležitev, vabivši navzoče k zborovanju v Radečah ter spominjaje se presvitlega vladarja Franca Jožefa I., kateremu zbor navdušeno zakličé trikratni „Slava!“ Po zborovanju ostala je vesela družba še dolgo skupaj in pri tej je nabral okrajni šolski nadzornik g. A. Šest 14 gld. 50 kr. za učiteljski konvikt v Ljubljani.

— a —

Dostavek:

Dne 10. avgusta meseca t. l. je poslal odbor nastopna brzojava:

1. Učiteljska jednota česka — Kutna hora. „Rojakom in učencem velikega Komenskega klíče krepki „Na zdar!“ Pedagogičsko društvo.

2. Učiteljski dom — Zagreb. „Zbrane pedagoge bratsko pozdravlja ter želi obilno vspeha.“ Pedagogičsko društvo.

Iz ormoškega okraja. (Vabilo.) Učiteljsko društvo za ormoški okraj priredi dne 2. septembra meseca t. l. svoje mesečno zborovanje na Humu pri Ormožu ob 10. uri predpoldan po nastopnem vspredu: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Poročilo o občnem zboru „Zaveze“, gospodična Kralj in g. Rajšp. 4. Preda-

vanje. 5. Slučajnosti. Po zborovanju skupni obed pri „Amerikancu“ (g. Zadravcu) pod Humom. Častiti udeležitelji naj se v to do dne 31. avgusta meseca t. l. oglašé pri društvenem načelnístvu. K zelo obilni udeležbi vabi uljudno za odbor: Anton Porekar, Hum, 19. avgusta 1897. t. č. načelnik.

Iz kozjanskega okraja. (Vabilo.) Kozjansko učiteljsko društvo zboruje 1. septembra meseca t. l. ob 2. uri popoldne v šolskem poslopju v Kozjem

sè sledečim vspeedom: I. Pozdrav. II. Prvi zemljepisni pouk. Predava gospod F. Černelič. III. Poročilo o zborovanju „Zaveze“ v Celju. G. J. Medved. IV. Nekaj iz letošnjega beriva. E. M. V. Nasveti. Po zborovanju prosta zabava v Pirhovej gostilni. Na novo se bodete peli pesmi: „Triglav“ in „Bledi mesec“ iz Slov. pesmarice ter igral Solo na goslih: „Ave Marija“ od Slatterja in „Mali Potpourri“ od Wenzel-a se spremljanjem na glasoviru. K mnogobrojnej udeležbi vabi za odbor E. Moric.

Dopisi in razne vesti.

(Cesarjeva zahvala.) Predsedništvo „Svniško-brežiškega učiteljskega društva“ prijel je nastopni dopis:

An den geehrten Vorstand des Lehrervereines in Reichenberg.

Seine k. u. k. apostolische Majestät haben für das an Allerhöchst dieselbe von der am 18. d. M. in Videm zur Feier des 25jährigen Bestandes des Lehrervereines versammelt gewesene Lehrerschaft der Bezirke Drachenburg, Lichtenwald und Rann durch den Obmann des Lehrervereines gerichtete Huldigungstelegramm den Allerhöchsten Dank auszusprechen geruht.

Hievon wird der Vorstand des geehrten Lehrervereines über Erlass Seiner Excellenz des Herrn Statthalters in Steiermark vom 23. d. M., Zahl 2372/Praes. in Kenntniss gesetzt.

K. k. Bezirkshauptmannschaft Rann am 24. Juli 1897.

Der Amtsleiter: Vistarini l. r.

(Hospitacija.) Učiteljsko društvo za mari-borsko okolico priredi v četrtek 2. dan septembra meseca t. l. IV. letošnjo hospitacijo v jednorazrednici pri Sv. Miklavžu na Dr. polju. Kdor se je želi udeležiti, naj blagovoli to naznaniti šolskemu vodstvu vsaj do 29. t. m., ker nenaznanjeni udeleženci bi ne dobili lahko obeda.

(Dež šolskim nadzornikom na Primorskem) je imenovan dr. Fran Swida, ravnatelj tržaške nemške gimnazije. Dr. Swida je poverjeno nadzorstvo srednjih šol in drž. ljudskih šol v Trstu. Novi nadzornik je rodom Tržačan.

(Posnemanja vredno.) Krajni šolski svet pri Sv. Lovrencu na Drav. polju je na predlog g. nadučitelja soglasno sklenil, da bode s prihodnjim šolskim letom iz krajnega šolskega zaklada nakupoval vse učne pripomočke za vse učence. Ta hvalovreden sklep je pač posnemanja vreden.

(Izgoja učenca) stane na leto na Nižje Avstrijskem 20 gld., na Češkem 15 gld., na Moravskem

14 gld., na Solnograškem, v Šleziji, Dalmaciji 14 gld., na Koroškem, Štajarskem, Gornje Avstrijskem 12 gld., na Tirolskem 8 gld., v Bukovini 7 gld., na Kranj-kem in v Galiciji 6 gld.

(Shod čeških učiteljev v Kutnih gorah) se je obnesel brezprimerno slavno. Odkrili so pri tej priložnosti spominško ploščo velikemu pedagogu G. A. Lindnerju, katerega visoko čisla vsak učitelj, po katerem se pretaka slovanska kri. Ker je Lindner tudi na Štajarskem deloval, umestno je, da mu tudi štajarsko slovensko učiteljstvo kliče: „Vječnaja slava.“

(Šola v gradu.) Zanimiv poskus naredila je občina Dřevohostice na Moravskem. Kupila je za 100.000 gld. grad in vse posestvo, ki pripada gradu. V gradu samem se porabijo prostori za šolo in za učiteljska stanovanja. Park ostane, v njem se bode gradilo letovišče za učitelje. Polje in vse drugo pa prevzame občina. — —

(Nemški) minister nauka in bogočastja izdal je sledeči ukaz: Ako kaže termometer ob 10. uri dopoldne 25°C, mora se takoj nehati s poukom. Otrok, ki ima daleč v šolo, je v vročih dneh obiskovanja šole oproščen.

(Šola za odrasle analfabete) otvorila se je v Krakovem. Najmlajši učenec je star 16, najstarejši 69 let.

(Kratkovidnost otrok) povzročujejo po razpravi amerianskega zdravnika profesorja Catella neprimerno tiskana pismena in pretemna šolska soba. Po njegovem zahtevanju morala bi biti pismena najmanje 15 mm velika. Po lahkoti čitanja razreduje pismena tako-le: d, k, m, q, h, b, p, w, u, l, j, v, z, r, f, n, a, x, y, e, i, g, c, s.

(Profesor Bornhoch ali boljše Bockhorn) priporoča za učitelje — podčastnike, ki so baje za to izvrstno rabljivi. Tako misli koncem 19. stoletja vseučilišni profesor!

(Sirija) imela je dosedaj le nekaj francoskih šol. Sedaj počnejo pa tudi graditi Rusi svoje šole, tako obstoje ruske šole v Damasku, Halebu in Nazaretu, kjer se tudi nahaja ruski seminar.

Zahvala.

Podpisani direktorij „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ dovoljuje si tem potom izreči svojo najiskrenejšo zahvalo vsem onim, ki so pripomogli, da se je IX. skupščina „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ v Celju vršila tako sijajno.

Posebno se pa zahvaljuje: Vrlemu krajevnemu odboru v Celju za obilni trud, ki ga je imel za prireditev glavne skupščine; slavnemu posojilničnemu ravnateljstvu, na čelu mu namestnika, deželnega glavarja štajerskega, preblagorodnemu gospodu dr. J. Sernecu za prepustitev vseh prostorov v ponosni palači, v krasnem „Narodnem domu“; preblagorodnemu gospodu dr. Vrečko-tu, ki je stal krajevnemu odboru zvesto na strani s svetom in dejanjem; gospodu Ant. Mundi za spretno vodstvo koncerta, vsem gospicam pevkam in gospodom pevcem, osobito solistom: Avg. Štefanciču, Fr. Grajlandu, Fr. Serajniku in J. Pavčiču; gospici Ani Osani za lepo deklamacijo; preblagorodni gospej Adeli dr. Dečkovi, ker je blagovoljno posodila klavir ter preblagorodni gospej Četinovi za poklonitev krasnega šopka!

Presrečna hvala tudi vsem celjskim Slovencem na blagohotnosti, s kojo so sprejemali slovensko in hrvatsko učiteljstvo istersko ona dneva v starodavnem savinskem mestecu! Slava!

Direktorij „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ po Kranjskem, Štajerskem, Primorskem in Koroškem v Št. Juriju pri Kranju,

dne 10. avgusta meseca 1897.

Dragotin Česnik s. r.,
tač. tajnik.

L. Jelenc s. r.,
tač. predsednik.

Št. 187.

Učiteljske službe.

V šolskem okraju Gornjeradgorskem se s 1. novembrom mesecem t. l. podelijo stalno oziroma začasno sledeče službe:

1. Na petrazredni ljudski šoli pri Kapeli druga učiteljska služba in

2. na dvorazredni ljudski šoli na Ščavnici podučiteljska služba.

Nemškega in slovenskega jezika zmožni prositelji in prositeljice naj vložijo svoje prošnje, obložene spričevalom zrelosti in sposobnosti, potem z dokazom avstrijskega državljanstva (domovnico) službenim potom do 31. avgusta meseca t. l. pri dotičnem krajnem šolskem svetu.

Okrajni šolski svet v Gornji-Radgoni, dne 2. avg. meseca t. l.

Št. 302.

Razpis natečaja.

(Mesto učitelja in šolskega voditelja)

Na novo aktivirani jednorazredni ljudski šoli III. plačilnega razreda v Letuš-u, krajni šolski svet

Braslovce, je s pričetkom bližnjega zimskega tečaja mesto učitelja in šolskega voditelja definitivno popolniti.

Prosilci za to mesto naj vložijo svoje prošnje, katere je opremiti s spričevali zrelosti in učne usposobljenosti ter z dokazom usposobljenosti za subsidiarčno poučevanje katoliškega verouka, potom predstojnega okrajnega šolskega sveta do 15. dne septembra meseca t. l. pri krajnem šolskem svetu v Braslovcah.

Celje, dne 12. avgusta meseca t. l.

Predsednik: Attems s. r.

Št. 302.

Podučiteljska služba.

Na petrazredni ljudski šoli v Hrastniku je popolniti mesto razpisane učiteljske službe jedno podučiteljsko mesto z dohodki po III. plačilnem razredu in prostim stanovanjem.

Prošnje je vložiti do konca avgusta meseca t. l.

Celje, dne 12. avgusta meseca t. l.

Predsednik: Attems s. r.

Tovariši in tovarišice, kupujte in naročujte „Knjižnico za mladino“!

Vsebina. I. Cesarjeva zahvala. — II. IX. skupščina „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ v Celju. (II.) — III. O metodi pouka v spisju. (L. Černež.) (Dalje.) — IV. Ljudsko šolstvo na Ruskem in „Vserossijskaja vystavka“ v Nižjem Novgorodu. (Konec.) (Lj. Stiasny.) — V. Listek „2“ (Namizni govor pri letošnjem banketu „Zaveze“ v Celju.) (I.) — VI. Društveni vestnik. — VII. Dopisi in razne vesti. — VIII. Zahvala. — IX. Natečaji.